

Varastokirjaston kuulumisia

syksy 2024

Sirpa Janhonen

Kaikkien kirjasto - kirjastojen kirjasto

- [Laki Varastokirjastosta](#) (1078/1988) + [Asetus Varastokirjastosta](#) (94/1992)
- *Toiminta alkoi 1.3.1989 – nyt menossa 34. toiminnan vuosi*
- *Opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto; korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston alaisuudessa*
- *Toimintaa ohjaa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämä 6-jäseninen johtokunta, toimikausi kolme vuotta. Johtokunta koostuu eri kirjastosektoreiden edustajista.*
- *Varastokirjaston [kotisivut](#)*

Keskeiset tavoitteet

- *Toiminta-ajatus*

Vähentää kirjastojen tilantarvetta ottamalla vastaan aineistoa niin tieteellisistä kuin yleisistä kirjastoista ja yritysten tietopalveluista sekä asettaa aineisto tutkijoiden ja muiden tiedontarvitsijoiden käyttöön

- *Palvelulupaukset*

Tilaukset toimitetaan saman päivän aikana joko skannattuina tiedostoina tai postitse

Kirjastojen lähettämä tarkastettu aineisto käsitellään ja luetteloidaan tietokantaan 6 kk sisällä saapumisesta

VARK *numeroina*

- *Henkilökunta 18 virkamiestä*
- *Luetteloitua aineistoa n. 105 hyllykilometriä (hkm)*
- *n. 2,3 milj. monografianimekettä*
- *n. 117 000 kausijulkaisunimekettä*
- *n. 33 000 LP- levyä*
- *n. 27 600 CD-levyjä*
- *n. 21 000 nuottijulkaisua*

MI 2006
21289 -
23808

MI 2006
23809 -
26249

MI 2006
26250 -
28827

MI 2006
28828 -
31379

MI 2006
31380 -
33865

MI 2006
33866 -
36351

MI 2006
36352 -
38837

MI 2006
38838 -
41323

MI 2006
41324 -
43809

Mitä ja miten aineistoa kokoelmaan?

- *Laki Varastokirjastosta (1078/1988)*

1 § Tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettävän aineiston säilyttämistä ja käyttöön asettamista varten on opetusministeriön alainen Varastokirjasto.

3 § Varastokirjastolla on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja tehtävänsä edistäviin tarkoituksiin.

4 § Varastokirjastoon siirrettävä aineisto tulee sen omistukseen ja hallintaan.

- *Asetus Varastokirjastosta (94/1992)*

1 § Varastokirjaston tehtävänä on ottaa vastaan ja säilyttää tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettävää aineistoa ja asettaa se tarvitsijoiden käyttöön.

Varastokirjasto voi ottaa vastaan aineistoa myös muilta kuin 1 momentissa tarkoitetuilta luovuttajilta, mikäli se voi tapahtua 1 momentissa mainittuja tehtäviä haittaamatta.

Varastokirjasto voi sille luovutetusta aineistosta poistaa ja hävittää tarpeetonta tai huonokuntoista aineistoa sekä luovuttaa aineistoa muun kirjaston tai laitoksen käyttöön.

Kokoelmasta

- *Aineisto sijoittuu hyllyyn saapumisjärjestyksen (l. numerus currens) mukaan, kolmeen kokoluokkaan 1, 2, 3*
- *Aineistoa yli 250 kielellä, yleisimmät englanti, suomi, saksa, ruotsi*
- *Kokoelmassa on sekä tieteellistä kirjallisuutta eri tieteenaloilta että kaunokirjallisuutta ja lastenkirjoja, tiede- ja yleisaikakauslehtiä, LP- ja CD-levyjä sekä nuotteja*

Kokoelmasta

- *Varastokirjasto on pääosin painetun aineiston kirjasto*
- *Kokoelma muodostuu kirjastojen poistoista*
- *Aineiston vastaanottoa ohjaa kaikkien kirjastosektoreiden kanssa sovitut Kokoelmapoliittiset linjaukset sekä niistä koostetut [tarkennetut ohjeet](#)*
- *2017 lähtien on vastaanotettu rajoitetusti myös musiikkiaineistoa*
- *Aineistoa siirtävä kirjasto arvioi säilyttämisen tarpeellisuuden*

Varastokirjasto ja musiikkiaineisto

- *Musiikin vastaanotossa oli pitkä tauko, johtuen paperisen aineiston suuresta määrästä aina vuoteen 2017 saakka*
- *VK on saanut ministeriöltä ja johtokunnalta ohjeistuksen paperisen aineiston käsittelyn on oltava prioriteetti 1. ja käsittelyn tapahduttava 6 kk sisällä saapumisesta*
- *Mikäli em. käsittely on ruuhkatonta, voidaan musiikkia käsitellä
-> musiikkia on voitu käsitellä lähes ilman taukoja*
- *Musiikkiaineisto tullut suurelta osin metatiedot Vaariin lisättynä
-> lähettävä kirjasto lisännyt Vaarin omistajuuden, tietue näkyy heti Finnassa ilman sijaintitietoa
-> helpottaa muissa kirjastoissa poistojen suunnittelua ja tekemistä
-> nopeuttaa aineiston päätymistä lainattavaksi, VK käsittelee nämä lähetykset heti saapumisen jälkeen*

Tilauksista

[https //vaari.finna.fi/](https://vaari.finna.fi/)

- *Vuonna 2023 lainoista toimitettiin 62,6 % yleisiin kirjastoihin; artikkelijäljenteistä 61 % toimitettiin yliopisto- ja erikoiskirjastoihin*
- *Tilausten painotus on tieteellisissä ja tutkimuksellisissa aineistoissa kirjoissa, kausijulkaisuissa, artikkeleissa*
- *Tyypillisin artikkelipyyntö on englanninkielinen lääketieteellinen artikkeli, joka on julkaistu aikavälillä 1970 – 2010*
- *Kaunokirjallisuuden osuus tilauksista pysynyt jokseenkin vakiona*

Varastokirjasto syksy 2024

- *Uudisrakennus*
- *Muuton valmistelu*
- *Muuton käynnistyminen*
- *Sivistyshallinto 2030*
- *Virastouudistus*

Uudisrakennus

- *Senaatti-kiinteistöt rakennuttaa KVR hankkeena (suunnittelu, tontti ja rakentaminen, myös hyllyt)*
- *Sijaitsee Kuopion Hiltulanlahdessa 12 km keskustasta etelään päin*
- *Valmistuu aikataulussa 12/24*
- *Kustannusarvio tullaan alittamaan*
- *Varastokirjasto ainut käyttäjä
10 000 neliometriä kahdessa kerroksessa
130 hkm kokoelmatilaa*

Muuton valmistelu

- *Aloitettiin talvella 2024*
- *Kokoelmaa käyty läpi ja poistettu turvallisesti poistettavia aineiston osia*
- *Aineiston vastaanotto loppunut toistaiseksi*
- *Lainaus toimii normaalisti 23.12. saakka*
- *Lainaan jääville teoksille pitkä laina-aika*
- *Kokoelmamuuton kilpailutus käyty*
- *Irtokalustekilpailutus käynnissä*

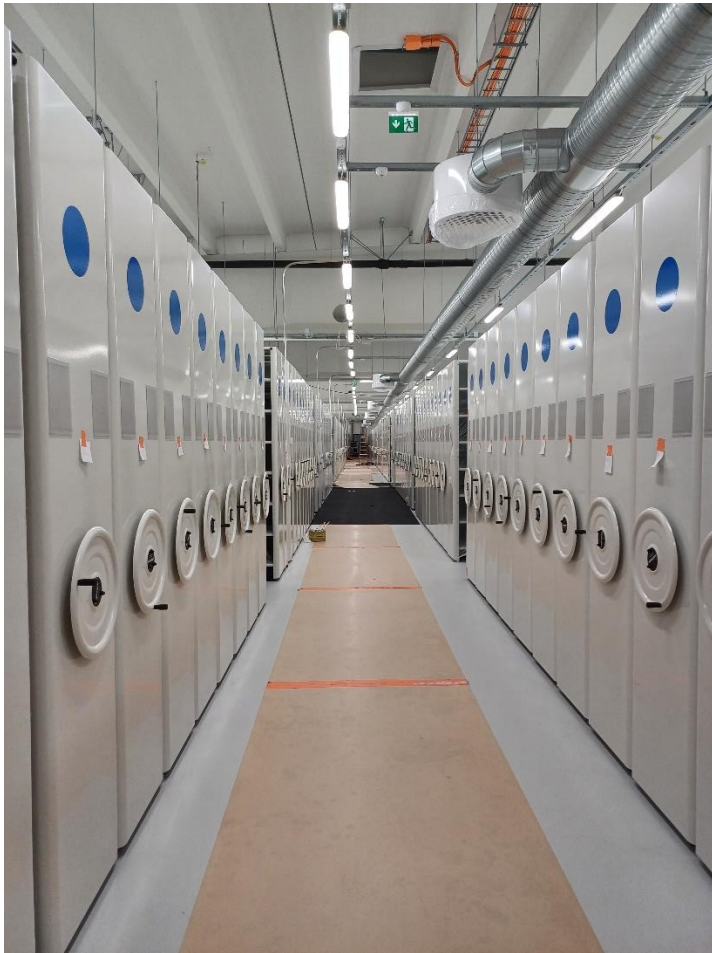
Muutto

- *Käynnistyy vuoden 2025 alussa*
- *Aikaa varattu 8 kk*
- *Muuton tekevät ammattilaiset, Varastokirjaston henkilökunta ohjeistaa ja valvoo sekä osallistuu pakkaamiseen esim. CD-levyt ja toimistotarvikkeet sekä henkilökohtaiset tavarat*
- *Kirjaston aineiston vastaanotto, kuvailu ja lainaus eivät ole toiminnassa muuton aikana*
- *Muuton etenemisestä ja vaikutuksista palveluihin löytyy tietoa*

Uuden kirjastorakennuksen ulkokuvia

Uuden kirjastorakennuksen hyllykuvia

Sivistyshallinto 2030

- *Tavoitteena tukea hallitusohjelman mukaisia valtionhallinnon tuottavuustavoitteita*
- *Keventää päällekkäistä hallintoa*
- *Vahvistaa virastojen tuloksellista ohjausta*
- *Parantaa sivistyshallinnon palvelukykyä ja tuottavuutta*
- *Ohjausryhmä koordinoi ja asetetut työryhmät (henkilöstö, rahoitus, digi jne.) tekevät selvitystyötä*

Virastouudistus

- *Osana Sivistyshallinto 2030 hanketta OKM:n alaisista 11 virastosta muodostetaan 5 kokonaisuutta*
- *Kansallisarkisto, Saavutettavuuskirjasto Celia ja Varastokirjasto muodostavat yhden kokonaisuuden (virasto X)*
- *Kaiku-rahoituksella tuetaan muutosta; henkilöstölle Suunta-koulutus*
- *1.1.2026 uudet virastot aloittavat*
- *Varastokirjaston toimipiste säilyy Kuopiossa*

DEPÅBIBLIOTEKET
NATIONAL REPOSITORY LIBRARY

Yleiset yhteydenotot

varkirja@nrl.fi

Kaukopalvelu

ill.varastok@nrl

Johanna Vesterinen

johanna.vesterinen@nrl.fi

Sirpa Janhonen

sirpa.janhonen@nrl.fi

